

HÍRLEVÉL

a transznacionális és interregionális Európai Területi Együtműködési (ETE) programokról
3. szám – 2008. november

Tartalom:

A Magyarországot érintő ETE programok

Aktuális felhívás: **Interreg IVC**

A hírlevél célja, hogy értesítse a potenciális pályázókat egy-egy Magyarországot is érintő transznacionális vagy interregionális ETE pályázati felhívásról.

Az ETE programok az EU több ország részvételével és közös koordinációjával megvalósuló támogatási programjai. Az egyes programokban résztvevő országok számától függően beszélhetünk határ menti (általában 2 ország közötti), transznacionális (általában egy földrajzi egységet képező 8-10 ország közötti) és interregionális (általában a teljes EU-t lefedő) programokról. A programokban megvalósuló projektek az érintett országok intézményeinek együttműködését segítik. Az együttműködések témája a legtöbb ETE program esetében az innováció, környezetvédelem, elérhetőség (közlekedési és informatikai), fenntartható városfejlesztés/területfejlesztés.

Egy rövid bemutatás erejéig felsoroljuk valamennyi Magyarországot is érintő ETE programot, valamint megadjuk a tájékozódást segítő elérhetőségeket. Részletesebben mindig az aktuális felhívással foglalkozunk.

A Magyarországot érintő ETE programok

Határ menti együttműködési programok

Magyarország szomszédos országaival kétoldalú határ menti együttműködési programokat dolgozott ki, kivéve az ukrán határon, ahol négyoldalú lesz a program (**magyar-szlovák-román-ukrán** határszakasz). A határ menti programok jellege eltérő lehet attól függően, hogy az unió belső, vagy külső határai mentén fekvő területeket érint. Ezek alapján megkülönböztetjük az Unió belső határa mentén fekvő **magyar-román, magyar-szlovák, magyar-osztrák és magyar-szlovén** határ menti operatív programokat; az Előcsatlakozási Eszköz hatálya alá tartozó országokkal készült **magyar-horvát és magyar-szerb** határ menti programokat; illetve a belátható időn belül az Unióhoz nem csatlakozó Ukrajnával együtt készült négyoldalú határ menti együttműködési programot. A magyar-szlovák, magyar-román, magyar-horvát, magyar-szerb és magyar-szlovák-román-ukrán programok esetében a programok közös intézményrendszere (Irányító Hatóság, Igazoló Hatóság, Ellenőrző Hatóság, Közös Szakmai Titkárság) hazánkban kerültek felállításra.

A határ menti együttműködésben az érintett határ menti megyék szereplői jogosultak az egyes programok prioritásainak megfelelő együttműködésükhöz támogatásra pályázni.

További információ:

Program	Honlap / Elérhetőség
magyar-román	www.huro-cbc.eu
magyar-szlovák	www.husk-cbc.eu
magyar-osztrák	www.at-hu.net
magyar-szlovén	www.si-hu.eu
magyar-horvát	Dr. Szűcs B. Márton; 06 72 513 455; mszucs@vati.hu
magyar-szerb	Natalija Matunovic; 06 1 224 31 00 / 4452; nmatunovic@vati.hu
magyar-szlovák-román-ukrán	Baranyi András; 06 1 224 32 94; abaranyi@vati.hu

Transznacionális együttműködési programok (CE; SEE)

1. Közép-Európai transznacionális program (Central Europe programme – CE)

Aktualitások: A CENTRAL program első pályázati körében benyújtott közel 100 pályázatból 30 került jóváhagyásra, amelyek közül 20-ban vesz részt magyar partner is, 2 esetben a vezető partner is magyar.

A CENTRAL program második pályázati felhívása 2009 januárjában fog megjelenni, márciusi leadási határidővel. A transznacionális projekt-fejlesztést segítő eseményekre már 2008-ban is sor kerül a programtér több helyszínén. (ezekről is szól bővebben a program honlapja)

Programtér: Nyolc EU tagország (Lengyelország, Németország (nem teljes területével), Ausztria, Csehország, Szlovákia, Magyarország, Szlovénia, Olaszország (nem teljes területével)) + Ukrajna (nem teljes területével)

Prioritások:

1. Az innováció támogatása Közép-Európában
  - 1.1 Az innováció keretfeltételeinek javítása
  - 1.2 Kapacitásbővítés az innováció elterjedésének és alkalmazásának érdekében
  - 1.3 A tudás-fejlesztés erősítése
2. Közép-Európa külső és belső elérhetőségének javítása
  - 2.1 Közép-Európa összekapcsolhatóságának javítása
  - 2.2 Multimodális logisztikai együttműködés kialakítása
  - 2.3 A fenntartható és biztonságos mobilitás támogatása
  - 2.4 Informatikai és alternatív megoldások a hozzáférés javítására
3. A környezet felelősségteljes használata
  - 3.1 A környezetminőség javítása a természeti erőforrások és a természeti örökség menedzmentjén keresztül
  - 3.2 A természeti és ember-okozta veszélyek és hatások csökkentése
  - 3.3 A megújuló energia-források és a hatékony energia gazdálkodás támogatása
  - 3.4 Környezetbarát tevékenységek és technológiák támogatása
4. Városok és régiók versenyképességének és vonzerejének növelése
  - 4.1 A policentrikus településszerkezet és területi együttműködés fejlesztése
  - 4.2 A demográfiai és társadalmi változások város-és regionális fejlődésre gyakorolt területi hatásainak kezelése
  - 4.3 A kulturális erőforrások hasznosítása a városok és régiók vonzerejének növelésében

A program honlapja: www.central2013.eu

További információ: CE contact point HU – Hegyesi Béla, 06 1 224 32 74, 06 30 475 85 73, hegyesi@vati.hu

2. Délkelet-Európai Transznacionális Együttműködési Program (South-East Europe programme – SEE)

Aktualitások: A program 2008. májusában hirdette meg első pályázati körét. A kétfordulós pályázat első fordulójában több mint 800 előpályázat érkezett. Szeptember végén kiválasztásra került a program céljaihoz leginkább illeszkedő 96 előpályázatot – ebből 72 tartalmaz magyar partnert, közülük 16 vezető partner. E partnerségek november végéig dolgozhatják ki részletes pályázatukat, amelyek alapján várhatóan 2009. elején kerül sor az első SEE projektek jóváhagyására.

A második SEE pályázati kör várhatóan 2009 tavaszán kerül meghirdetésre.

Programtér: 8 EU tagország (Ausztria, Szlovákia, Magyarország, Szlovénia, Olaszország (nem teljes területével), Románia, Bulgária, Görögország) + 8 nem EU tagország (Albánia, Bosznia-Hercegovina, Horvátország, Macedónia, Moldávia, Szerbia, Montenegró, Ukrajna (nem teljes területével))

Prioritások:

1. Az innováció és a vállalkozások támogatása
  - 1.1 A technológiai és az innovációs hálózatok speciális területeken történő fejlesztésének támogatása
  - 1.2 Kedvező környezeti feltételek kialakítása az innovatív vállalkozások segítése érdekében
  - 1.3 Az innováció keretfeltételeinek megteremtése és szabad út biztosítása
2. A környezet védelme és fejlesztése
  - 2.1 Az integrált vízgazdálkodás fejlesztése és az árvizek megelőzése
  - 2.2 A környezeti ártalmak megelőzése
  - 2.3 A természeti értékek és védett területek összefogásának segítése
  - 2.4 Hatékony energia és erőforrás felhasználás

3. Az elérhetőség javítása

- 3.1 Az elsődleges és másodlagos közlekedési hálózatok fejlesztése a koordináció, a tervezés és a működtetés fejlesztésével
- 3.2 Különböző stratégiák kifejlesztése a digitális világ kettészakadásának megakadályozása érdekében
- 3.3A multimodális platformok kialakításához szükséges keretfeltételek javítása

4. A transznacionális szinergiák erősítése a térségek fenntartható növekedése érdekében

- 4.1 A városi térségeket és a települések regionális rendszerét érintő problémák kezelése
- 4.2 A növekedési térségek vonzóképességének és megközelíthetőségének támogatása
- 4.3 A kulturális értékek fejlődés érdekében történő felhasználásának ösztönzése

A program honlapja: www.southeast-europe.net

További információ: SEE contact point HU – Hegyesi Béla, 06 1 224 32 74, 06 30 475 85 73, hegyesi@vati.hu

Interregionális együttműködési programok (ESPON 2013; INTERACT II; INTERREG IVC; URBACT II)

1. Az **ESPON 2013 Program** (Európai Területi Tervezési Megfigyelő Hálózat) keretében alkalmazott kutatásokra; európai területi trendek, perspektívák és a politikai hatások elemzésére; illetve hálózatfejlesztésre és továbbképzésekre nyílik mód az európai kutatóhelyek számára a területfejlesztési stratégiák, programok alátámasztása érdekében a versenyképesség és a kohézió témakörében.

A program honlapja: www.espon.eu

További információ: ESPON contact point HU – Salamin Géza, 06 1 224 32 68, espon@vati.hu

2. Az **INTERACT II** program a hatékony irányításról és végrehajtásról szól – különös tekintettel az Európai Területi Együttműködés komplexitására – építve az INTERREG égisze alatt működő határon átnyúló, transznacionális és interregionális együttműködések, valamint hálózatok által felhalmozott tapasztalatokra. Alapvető célja, hogy elősegítse az Európai Területi Együttműködési programok (és lehetőség szerint az EU külső határain induló előcsatlakozási programok) minél eredményesebb végrehajtását a résztvevő kulcsszereplők tapasztalatainak hasznosítása révén, azok valós igényeire koncentrálva. A program célközönségét leginkább az ETE programok végrehajtásával foglalkozó intézmények jelentik.

A program honlapja: www.interact-eu.net

3. **INTERREG IVC 2007-2013 Program** célja, hogy a Strukturális Alapok felhasználásával kapcsolatos tapasztalatcsere támogatásával növelje az uniós források felhasználásának hatékonyságát. Az együttműködések keretében a tapasztalt Strukturális Alapokat felhasználó régiók átadják tudásukat olyan régióknak, amelyek a hasonló jellegű fejlesztéseket szeretnék megvalósítani a Strukturális Alap finanszírozásával. A program fő célkitűzése, hogy a régiók és helyi szereplők közötti együttműködés révén elősegítse az Unió harmonikus fejlődését. A program keretében két prioritás mentén működhetnek együtt a leendő projektpartnerek, ez **az innováció és tudásalapú gazdaság**, valamint **a környezetvédelem és a kockázat-megelőzés**.

A program honlapja: www.interreg4c.net

További információ: INTERREG IVC contact point HU – Hegyesi Béla, 06 1 224 32 74, 06 30 475 85 73, hegyesi@vati.hu

Aktualitások: Az INTERREG IVC első pályázati körében a benyújtott közel 500 pályázatból 40 projekt került jóváhagyásra, ebből 15-ben vesz részt magyar partner, 3 esetben a vezető partner is magyar.

2008 november elején jelent meg a második INTERREG IVC pályázati felhívás. További részletek a hírlevél „aktuális felhívás” rovatában.

4. Az **URBACT II 2007-2013 Program** legfontosabb feladata a tapasztalatok átadása a városok részére, a legjobb gyakorlat megismertetése a városfejlesztés terén, az ismeretek „tőkésítése”, a tudás hasznosítása, és erre támaszkodóan a városi szereplők kapacitásának fejlesztése. A program legfontosabb eleme tematikus hálózatok felállítása, ahol a városok nem földrajzi, hanem tematikus alapon szerveződnek. Az URBACT programon belül munkacsoportok is létrejönnek, melyek lazább szerveződések, meghatározott időre és adott kérdéskör kidolgozására.

A program honlapja: www.urbact.eu

További információ: URBACT II contact point HU – Pikler Katalin, 06 1 441 77 28, pikler.katalin@meh.hu

Aktuális felhívás: INTERREG IVC (pályázói csomag, projekt-előkészítést támogató események és további részletek a program honlapján)

A program honlapja: www.interreg4c.net

A program hivatalos nyelve: angol

A program irányítása: a program irányító hatóságát és a pályáztatást koordináló közös szakmai titkárságát a Franciaországi Lille-ben állították fel.

A pályázati felhívás megjelenési ideje: 2008. november 5.

A pályázatok leadási határideje és helye: 2009. január 30., Lille (FR)

Prioritások:

1. *Innováció és tudás alapú társadalom* (innováció, kutatás és technológiai fejlődés, vállalkozások és KKV-k, információs társadalom, foglalkoztatás, képzés)
2. *Környezet és kockázat-megelőzés* (természeti és technológiai kockázatok, vízgazdálkodás, hulladék-gazdálkodás, biodiverzitás és a természeti örökség megtartása, energia és fenntartható tömegközlekedés, kulturális örökség és tájkép)

Projekt típusok:

„Regional Initiatives”, mely helyi vagy regionális szinten kezdeményezett projekteket foglal magában. Ezen projektek célja a tapasztalatcsere. A projektek során meghatározzák az egyes kiemelt témákban bevált gyakorlatokat és a megvalósításukhoz új eszközöket és megközelítéseket alakítanak ki.

“Capitalisation Projects”, melyek során egy-egy kiemelt területen nagy tapasztalattal rendelkező régiók hálózatot építenek ki olyan régiókkal, melyek ezen tudás megszerzésére törekednek. A projektek célja hogy az egyes kiemelt témákban meghatározott bevált gyakorlatokat átültetésre kerüljenek a Konvergencia és versenyképességi programokba.

Amennyiben egy pályázat felkelti az Európai Bizottság érdeklődését, annak megvalósításában és az eredmények hasznosításában a Bizottság illetékes egységei is részt fognak venni. Ezeket a kiemelt bizottsági érdeklődésre számot tartó projekteket „Fast Track” projekteknak fogják nevezni.

Jogosult partnerek: közintézmények, valamint az alábbi kritériumoknak megfelelő intézmények (a hivatalos definíciót az értelmezést segítő szürke megjegyzésekkel láttuk el:

a) kifejezetten közérdekű célra jött létre, és tevékenysége nem ipari vagy kereskedelmi jellegű (nonprofit jellegű); és

b) jogi személyiséggel rendelkezik; és

c1) többségi részben az állam, vagy a területi vagy a települési önkormányzat, vagy egyéb közjogi intézmény finanszíroz; (nem pályázott, hanem közvetlen támogatás formájában)

c2) és/vagy amelynek irányítása ezen intézmények felügyelete alatt áll; (szoros működési felügyelet)

c3) és/vagy amelynek olyan ügyvezető, döntéshozó vagy felügyelő testülete van, amely tagjainak többségét az állam, a területi vagy a települési önkormányzat, vagy egyéb közjogi intézmény nevezi ki.

Földrajzi jogosultság: Az EU 27 tagországa, valamint Norvégia és Svájc

Minimális partnerszám: Legalább 3 partner a programtér legalább 3 országából, amelyek közül legalább 2 partner tagállami (A INTERREG IVC projektek átlagos partnerszáma 10-15 partner 6-7 országból)

Vezető partner elv: A projekt-partnerek egyike vállalja a vezető partner szerepét. Feladata a pályázat készítésének és a projekt végrehajtásának szakmai és pénzügyi koordinációja. Jogilag képviseli a projekt-partnereket a program felé (aláírja a támogatási szerződést a partnerek képviselőjében).

Projektek időtartama: maximum 36 hónap.

Elszámolható költségek: munkabér, külső szakértői díjak, utazás, szállás, találkozók, kutatás, tervezés, rendezvényszervezés, honlap készítés, a projekthez szorosan kötődő beszerzés, stb.

Igényelhető támogatás: Egy projekt *legalább 500.000 és legfeljebb 5.000.000 Euró* ERFA támogatást igényelhet. („Capitalisation project” esetében minimum 500.000, maximum 3.000.000 Euró)
(A tapasztalatok alapján a INTERREG IVC projektek átlagos teljes költségvetése 1-2 millió euró között mozog)

Támogatási intenzitás: magyarországi partnerek a projekttel kapcsolatban felmerült költségeik 85 %-át igényelhetik a pályázatban. A nyertes projektek magyar partnerei a 85% támogatás mellé 10% automatikus nemzeti társfinanszírozásban fognak részesülni (ennek jogszabályi háttere: 35/2008 (II.23.) Kormányrendelet, 17. paragrafus). Ezáltal a hazai partnerekre 5% önerő-teher hárul – valamint a program elszámolási rendjéből fakadóan a tervezett költségek körülbelül egy évre történő előfinanszírozásának kötelezettsége. (Erről részletesebben a „projekt-végrehajtás és elszámolás rendje” pontban.)

Szerződéskötés: A program által jóváhagyott pályázat vezető partnere támogatási szerződést köt a program irányító hatóságával, amelynek mellékletét képezi a partnerek közös pályázata, valamint egy a partnerek között kötött partneri megállapodás a projekt végrehajtásáról.

A projekt-végrehajtás és elszámolás rendje: A szerződéskötést követően a partnerek megkezdik a pályázatban vállalt feladatok végrehajtását. Hathavonta valamennyi partner szakmai előhaladási jelentést készít, amelyben bemutatja az elmúlt félév tevékenységeit. A szakmai jelentést kiegészíti egy pénzügyi jelentéssel, amelyben felsorolja, hogy az elmúlt hat hónapban milyen költségei merültek fel a projekttel kapcsolatban, valamint mellékelik a költségeket igazoló számlákkal és egyéb dokumentumokkal.

A partnerek félévi jelentéseit az adott országban működő első-szintű ellenőrzésért felelős hatóságokkal igazoltatni kell. Magyar partnerek esetében a jelentéseket a VÁTI Kht felelős egységével kell ellenőriztetni. Az ellenőrzés alapvetően a következőket vizsgálja: elszámolható költségekről szólnak-e a számlák; kapcsolódnak-e az adott félévi projekt-tevékenységekhez; szerepeltek-e a költségek a pályázatban; stb. Az ellenőrző hatóságok a megvizsgált elszámolásokról nyilatkozatot állítanak ki, amelyben rögzítik az adott félévre elszámolhatónak ítélt költségek összegét (az elfogadhatónak ítélt számlákat a hatóság lepecsételi).

Megjegyzés: Az 2007-13-as időszakban tehát az ellenőrzésben nem vesznek részt független könyvvizsgálók. Az első szintű ellenőrzésre így nem kell költséget tervezni a magyar partnereknek.

A projekt partnerek a kapott igazolást megküldik a vezető partnernek (az eredeti lepecsételt számlákat nem). A vezető partner összegyűjti valamennyi partnertől a helyi nemzeti ellenőrző hatóság által kiállított nyilatkozatokat, összesíti az elmúlt félév kiadásait, majd leadja a program közös titkárságán. Az összesített elszámolás alapján a program utólag megtéríti a jogos költségekre jutó támogatást (85%). A vezető partner megküldi a partnereknek a nekik járó támogatást.

A magyar partnerek ezzel párhuzamosan átutalásra kerül a jogos költségeik további 10%-a nemzeti társfinanszírozásként. A magyar partner költségeinek egyik forrásból sem megtérített 5%-a a pályázó saját hozzájárulása a projekthez.

Megjegyzés: a projektek tehát utófinanszírozásúak félévenkénti elszámolással és a költségek 85+10 százalékának megtérítésével. Az eddigi tapasztalatok azt mutatják, hogy az elszámolási időszak lezárultát követően 3-4 hónappal érkezik meg a támogatás. Ez alapján a partner likviditásának tervezésekor számítani kell rá, hogy egyes költségek felmerülésétől a támogatás megérkezéséig 9-10 hónap is eltelhet.